

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy óra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bermentelen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Háboru Szentesen.

Szeged, okt. 19.

Eljutottak hát Szentesen oda, ahova megjósoltuk, hogy eljutnak rövid idő alatt. Megkezdte szereplését a „tett“, a szemtől szembe való meggyalázás, a kalapleütés, a bot és pisztoly és folyt egy kis vér is, ha ezt kívánták a szentesi urak.

A teljes elvadulás képe az, amelyet látunk Csongrád vármegye székhelyén, Szentesen, ahol pár évvel ezelőtt még a legnagyobb békesség, nyugalom és egyetértés uralkodott azok között, akik hivatta voltak a közügyek intézésére.

Épen a multak példáin okulva, törekedtek ezt a békességet fönntartani Szentes hű fiai, mert máskor is volt már ebben a derék alföldi városban a mostanihoz hasonló torzalkodás, czivódás és összetűzés a nép vezetői és azok között, akik a megyei és városi hivatalokban ültek.

A helyzet indoka most is az, mint régen. Nem változott az alap, melyből kikelt a viszály. Mint régen, úgy jelenleg is jogos a kérdés: hogy esik az, hogy az önkormányzat mellett gyűlölködés támad a nép és a hatóság között? Hiszen a nép választja a maga tisztviselőit tetszése, bizalma, szabad akarata szerint.

A „SZEGEDI NAPLÓ“ TÁRCZÁJA.

Bouju temetése.

Irta: Thivars Michel.

A még be nem hantolt sírnál a halott legjobb barátja, Julot a borkereskedő egyesület nevében bucsuzatóját így fejezte be:

Igen, szegény Boujum, ma téged idáig kísértünk, hogy lássad, igaz barátaid vagyunk. Te kereskedő voltál, ki hivatásodat szeretted; egy férj, ki nejét szerette; s ha a véletlen gyermekkel áldott volna meg, apa, ki gyermekeit imádta volna.

Ha nyugalmad megkívánja, úgy tud meg, hogy az egész városrész s az egész borkereskedő-egyesület tiszteletét sírodba viszed. Isten veled, Bouju, nyugodj csendesen!

Ezen istenhozzád után; melyet Juló nagy pathosszal s reszkető ajkakkal mondott el, fájdalmas kiáltás hallatszott. Az özvegy, az érzékeny özvegy Bouju asszony elájult.

Szegény asszony, mily nagyon szerette férjét!

* * *

Ez alatt Boujuék szakácsnéja, Mária otthon a halotti tort készítette.

Valóban spartai mértékletességgel készítette el! Kevés hus, saláta, turó, csak

De épen ez nem igaz. Az önkormányzat lelkiismeretlen meghamisítása az, ami oda viszi a politikai községeket, hogy valóságos táborok kelnek föl egymás ellen és hogy nem környezi bizalom, tisztelet azokat, akik elfoglalva tartják a közhivatalokat.

Megcsinálta a közösügyes kormány a jelölésnek azt a „törvényes“ módját, mely kényelmes módot nyújt minden visszaélésre és első sorban arra, hogy a nép ne azt válaszssa meg tisztviselőjének, akit akar, hanem azt, akit a nyakára tolnak, akiben megbizik a felsőbbség, mint jó kortesben.

Egész sora áll előttünk az erőszakos jelölések eseteinek országszerte és a kis Csongrád vármegyében a választók akarata ellen való jelölés rendszerre vált. Teljes hatalmat nyert ezzel a megyei kormányzat Szentestől Dorosmáig, de elveszítette a közönség bizalmát és tiszteletét, mert a közönség szembeszökőleg azt látta, hogy nem a közélet érdeme képesít valakit arra, hogy hivatalt viseljen, hanem az, vajjon tetszik-e a főispánnak, az alispánnak és tetszik-e annak a pártnak, mely mindig a főispánnal és az alispánnal, illetőleg a kormányval tart.

Politikai szolgálatokat igyekezett

annyi, hogy éhségeiket lecsillapithassák azok, kik az elhunytat a temetőbe kísérték.

„Csak annyit, amennyi épen szükséges! mondta az özvegy. Halotti tor, nem lakodalom!“

Esti 7 órakor visszaérkeztek a gyászolók. A koresma becsukott ajtaján olvasható volt a felírás: „Haláleset miatt zárva!“

Elsőnek az özvegy lépett be; szemei kipirosodtak; egy oldalról Julot, a másiktól a szomszéd gyümölcsáros támogatta. A koresma közepén állott az asztal, mely körül a helyzethez illő szomorúsággal helyezkedtek el a vendégek. Mária felszolgált a húst. Az első harapásokat lassan, áhítatos nyugodtsággal vették magukhoz. Az özvegy, ki Julot s a gyümölcsáros közt ült, ábrándosan nézett körül és mit sem evett.

Végre folsóhajtott:

„Oh szegény Boujut!“

Most versenyezték, hogy mindama nagy-szerű érdemeket felsorolják, melyek rendszerint már csak az élet megszűntével fedeztetnek fel.

Még nyolcz nap előtt dolgozott!

Valóban igazi barátunk volt!

Egy derék, szeretetreméltó férfi!

Oly vig!

Oly jó!

Na, de meglehetősen sulyos keze volt, tette hozzá a szakácsnő, ugy-e asszonyom?

tenni ennek folytán a kormánypártnak minden ember, aki be akart jutni a megyeházba, vagy a város- és községházakba. Ez volt az egyetlen emeltyű, mely Csongrád vármegyében nem mondotta föl a szolgálatot. És ez volt természetesen az indoka annak is, hogy a polgárság nagy tömege, mely a függetlenségi párt táborában van, el kellett hogy forduljon attól a megyei kormányzattól, mely semmibe sem vette az ő jogát és akarátát.

És ami e téren a hirhedt szentesi polgármester-választásnál történt, az fényesen betetőzte a csongrád megyei rendszert. Szentesen már egyenesen szuronyos fedezet alatt választották meg polgármesternek Tasnády Antalt, akire csak harmadrésze szavazott a közgyűlésen jelenvolt városi képviselőknek, míg a két harmadrész Balogh Jánosra adta szavazatát.

Ez a kezdete annak a gyűlölködésnek, mely föltámadt a különben derék, képzett és más körülmények között vezető szereplésre és városi közszolgálatra hivatott Tasnády ellen, aki e szerint a rendszernek áldozata, melyhez szegődött és annak a kárhozátát viseli, hogy ebben a megyében nem szokás az önkormányzati jogok tiszteletben tartása.

De végre is, Tasnády elvállalta a

„Hallgasson, Mária? — válaszolt nyugodtan az özvegy. Ha bántalmazott, bizonyára meg is érdemeltem!“

De végre — tette hozzá a gyümölcsáros, nem az elhaltak a sajnálatraméltók, hanem akik életben maradtak.

Igen, igen, zokogja az özvegy s szemeit törli. Julot részvétteljes hangon vigasztalja. De kedves Boujuné, térjen magához! Ha vérét áldozza is, ő még sem fog feltámadni. Igaza van, kedves Julot!... Nem parancsol még egy kis pacsenyét?

* * *

Éjfélkor még az asztalnál ültek. Minden szem tüzben égett, még az özvegyé is, ki azonban mégis meg tudta őrizni a vigasztalhatatlan özvegy arczkifejezését.

Julot reszkirozott néhány élczet, melyek egész jól sikerültek. A gyümölcsáros pedig, kit a jól készített étel fölvillanyozott, átfonta a mit sem szabadkozó Mária derekát.

A pinczéből szakadatlanul vándoroltak a boros palaczkok.

A társalgást, mely mind zajosabb lett, itt-ott fölhangzó hangos kacaj szakította meg.

A házfelügyelő, ki az asztal végén ült, hirtelen dudolni kezdte:

„Vörös bort iszom az este!“

Általános ellenszegülés.

Való-e most énekelni?

polgármesterséget a kisebbségtől és kitarthat az állásában, ami ugynevezett férfias dolog. Az is férfias és megengedett, hogy a polgárság küzd ellene a közgyűlésen, a fórumon, ahol annak helye van és hogy érvényt igyekszik szerezni a törvény betűje helyett a törvény szellemének. Hanem az már nem járja, hogy épen a polgárság vezetői átjátszák a küzdést arra a térre, ahol a törvényvel jönnek összeütközésbe ők is és ahol elkezdődik a legdurvább ököljog, az anarchia.

Még a jogosult fölháborodás sem mentheti véleményünk szerint azt, ami Szentesen tegnap történt és nem mentheti azt, hogy a polgárság vezetői és a köztisztviselők azt a látványt nyújtják a népnek, hogy ime, akinek erősebb az ökle, akinek biztosabb a keze, az fog győzni e küzdelemben, mely alkotmányos jogokért folyik.

Nem tartjuk megengedhetőnek és nem tartottuk annak soha azt a hangot, mely Szentesen tért hódított a közgyűlési teremben, a kaszinóban, kávéházban, hirlapokban és mindenütt, ahol egymással érintkeznek, ahol közügyeket intéznek a művelt emberek, mert ami a szentesi utolsó két nap után következhetik, az már csak az utcái forradalom és a küzdő felek vadászata egy másra.

Meg kell állítani azt a szörnyű elvadulást, melyet ebben a jobb sorsra érdemes szinmagyar városban fölidézett a kormányzati bűnök egymásutánja. És ebben a föladatban nemes kötelességei volnának azoknak, akik után a polgárság indul mind a két táborban. Szerintem már most nem az lehet a fontosabb kérdés, hogy Tasnády legyen-e a polgármester, vagy más, hanem az, hogy helyreálljon a béke és a nyugalom, melynek fölfor-

gatásáért senki sem viselheti a felelőséget, aki izgat, ha mindjárt föltehető is, hogy tiszta intenciók vezetnek.

Szapáry Hentzije.

Szapáry nyilatkozott.

— okt. 19.

Hentzi tábornoknak, az osztrák császár helyt álló, halálig energikus katonájának nem kedvezett a szerencse a budai vár védelmének, de még kevesebb volt szerencséje a magyar képviselőház tegnapi ülésében. A császári tábornok keményen védte magát, de az a védelem, amiben az ő monumentumát részesítette Szapáry Gyula gróf, gyöngé és silány volt. — A boldogtalan Hentzit még halála után is üldözi a balsors. Nem volt elég, hogy kegyetlen kínok között mult ki, e siralmasan dicsőséges halál után még azt is meg kellett érnie, hogy Magyarország legújabb történelmének legszerencsétlenebb kezű és nyelvű államférfia mondjon fölötté védbeszédet.

Ezzel a védbeszéddel, úgy szólván, még egyszer meglőtték a boldogtalan Hentzi generálist és meglőtték az egész november 2-iki ünnepet. Ami kevés kedvező hangulat volt Ivánka programja iránt az ország közvéleményében, az is oszladozóban van a tegnapi ülés után. Az öreg honvédeknek a legyőzött ellenfélről tett, a legmagasabb önmegtartóztatásig lovasias nyilatkozatai, a kiengesztelődés érzelmös szépsége és politikai hasznossága mellett tartott vezéreziketek által kelteit jó hatás egészen veszendőben.

De hogy is ne! A szélső bal legerősebb szónoka, Eötvös — az ő szíveket és lelkeket rázó, hatalmas, lendületes páthoszával — oly hurokat érint meg, amiknek rezgése visszhangra talál millió és millió érzésben. A szavak és érzések fölülmulhatatlan varázsolója fölidézi az egész nagy, nemzeti tragédiát és megmutatja abban az égő Pest vérvörös lángjainak pokoli világításában Hentzi tábornokot. Ki ne döbbsen vissza e rettenetes képtől. Kinek ne menne el a kedve attól, hogy egy ilyen iszonyatos — bár letiport — démon emlékére koszorút tegyen le.

Hogy a hatás teljes legyen: szól Apponyi Albert, a szónak egy másik, még nagyobb mestere. Hivatkozik arra a nemzeti

casnátot kérve a gyászolóktól, kiket gyászukban háborgattak.

* * *

A csendörök eltávoztak.

A zaj növekedett.

Három órakor már összevissza beszéltek s kiabáltak mindnyájan. Julot a tekeasztal feletti lámpát meggyújtotta s egy játszámára hívta az egyik vendéget, kivel puncsát is megosztotta. A gyümölcsárus a szakácsnéval mulatott — a házfelügyelő kényelmesen elhelyezkedett egy támlás székben és aludt. Az özvegy egyszerre görcsös zokogásban tört ki. A felügyelő felébredt, Julot hibázott.

Mi baja Boujuné?

Szegény férjemre gondolok

. Arra ha a szegény
itt lehetne de

Bouju neve oly hatással volt a jelen voltakra, mint Banquo szelleme Macbeth vendégeire.

Zavartan s szégyenkezve néztek egymásra.

Ah! — folytatá az özvegy könyzapor között, ha ő itt lenne, mily jól mulatna. — Ily mulatozás után oly kedves, oly gyöngéd volt.

Francziából

Urszics Darinka.

érzésre, amelyet a miniszterelnök nem ismer, amelyvel nem számol, de amelyről azt hiszi ő kegyelmessége, hogy azt a kéznél levő majoritással le lehet szavazni.

És amint így világítja meg a kérdést a magyar politikai élet ama két, legfényesebb szelleme, akiknek hatása a közvéleményre ez idő szerint legnagyobb, mikor a Hentzi-szobor megkoszorúzása a nemzeti érzésnek legdurvább, szándékos megsértése és a legoktalanabb politikai számítás színében vannak föltüntetve: akkor a szerencsétlen szobor egyetlen hivatalos szószólója, a miniszterelnök mond egy olyan beszédet, amely nem hat sem a politikai elme, sem a hazafiúi érzésre, amely messze mögötte marad Ivánkaék lendületes fölhívásának s mely újabb, megdöbbentő bizonyossága annak, hogy Magyarországon a miniszterelnöki kormányférfiú nivó mélyen lehangyolott arról a fokról, ahol Andrassy és Tisza alatt állott.

Ennek a hideg-lelkű, kis-látókörű, grand seigneuri fontoskodásában csupán önmagának imponáló miniszterelnöknek fogalma sincs arról, hogy mikor ezt a kiengesztelési théátrális jelenetet forszirozza, alig behégedt, nehéz sebek szakadnak föl ügyetlen kezei alatt. Nem látszik arról tudomással birni, hogy még számtalan a számuk azoknak az országban, akik, ha ruhában már nem is, de lélekben még egyre gyászolják — nem a csatarér, hanem a Magyarországon engros megismételt brescziai bosszu áldozatait. Ezeknek a még mindig vérző, gyászoló lelkeknek százezrei megcsufolva látnak szent fájdalmukat, ha megtörténnék az, amit Szapáry Gyula „nagyszerű” momentum gyanán ünnepel jól eleve. Nincs a világnak az a majoritása, amely a multnak ezt az érzékeny, kiméletet érdemlő, gyászoló kegyeletét le tudná szavazni — úgy, hogy ne fájjon neki az, ami vérig bántja.

De hát Szapáry ezzel nem számol „kétoldalú, kiengesztelődési théóriájában. Ő azt mondja, hogy reánk is háramlik a kiengesztelés erkölcsi kötelme. Engeszteljük ki: Hentzi tábornok szellemét, amiért hogy nem sikerült neki Pestet halomra lövetni s lakosságát kardélre hányni, Alnoch ezredesét, hogy a lánchíd fölrobbantása oly végzetesen visszásan ütött ki és talán engeszteljük ki magát Haynaut is, hogy a megterlésnek okt 6-án megkezdett munkáját nem fejezhette be szíve szerint teljesen.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 19-én.

Bánffy Dezső báró elnök megnyitván a gyűlést, a napirenden levő Hentzi-ügyben fölszóla.

Helfy Ignác, aki erkölcsi képtelenségnek tartja, hogy a honvédszobor bizottság meghívójához a kormány még a nemzet szankcióját is akarja. Két hó előtt még a kabinet bármely tagja is erkölcsi képtelenségnek mondta volna, hogy a Hentzi-szobrot megkoszorúzzák. A Hentzi-szobor jelentősége az volt, hogy emléke maradjon az abszolutizmusnak, célja, hogy megmutassa, miképen jutalmazza a császár azokat, akik az ő érdekét mindenáron szolgálják. (Zajos tetszés.)

Nincs szükség a hadsereget kiengesztelni. A cél Hentzy szobrának megkoszorúzása s a mostani alkalom az eszköz hozzá (Ugyvan.) Csodálja, hogy Vadnay mint régi honvéd vállalkozik e merénylet védelmére. Vadnay az olaszokra hivatkozik, akik megkoszorúzták az osztrákok ossariumát. Csak hogy azt az olaszok akkor tették, mikor már kikergették az osztrákokat. Adjanak nekünk is független Magyarországot, mi is szívesen megkoszorúzzuk az osztrákok ossariumát. A miniszterelnök kötelessége lett volna figyelmeztetni a szoborbizottságot, hogy tul ment a hatáskörén. A miniszterelnök azt mondja, hogy meg fog jelenni az ünnepélyen, hogy ne legyen az ilyen ünnepély csakis egy párt privilegiuma. Hát ki akadályozta, hogy Arádon, vagy a Kossuth-ünnepélyen megjelenjék? Ha kiengesztelést akarnak, honosítsák előbb vissza Kos-

A felügyelő szabadkozott. Kedvencdala volt szegénynek: „Temetésre hív a hang!”

Julot, ki többé-kevésbé világfiszámba ment, tudja mi illik és mi nem és fölvilágosítást nyújt a legkomolyabban, miszerint e dal igen alkalmas, mert igen szomorúan hangzik. Különbben is vele csak az elhunyt iránti tiszteletet fejeznék ki.

Ez fölbátorította a házfelügyelőt újabb dalokra. Amint befejezte, Boujuné háladatosan iparkodott mosolyogni.

Valami vigabbat fogok önöknek énekelni, kiálltott föls megkezdé:

„Nem, nem, nem, — sohasem,
Nem megyünk mi innen el!”

Ez volt a jelszó. Mindenik a maga dalát kezdte dudolni. Egy szomszéd-asszony keszt szívére tette s fölhangzott: „Repülj fecském!”

Gusztáv folyton töltögette a bort és sört. Ekkor hirtelen kopogás hallatszott. Két csendör jelent meg a küszöbön.

Már két óra, hol az engedély?

Julot méltóságteljesen közeledett a törvény embereihez. Ő értésükre adta, hogy d. u. temették a szegény Boujut s hogy most . . .

A csendörök a többit már tudták. Az már más — mondák. Miután megitták az odanyújtott pohár tartalmát, eltávoztak, bo-

suthot. (Taps a szélsőbalon.) Ha a többség elfogadja gr. Apponyi indítványát, akkor ő és elvtársai nyugodtan fogják bevárni a következőket, de ha a kormány nyilatkozni sem fog s Apponyi indítványát nem fogadja el, akkor a nemzeti pártra hárul a kötelesség, hogy Eötvös javaslatát pártolják. (Hosszantartó tetszés.)

Podmaniczky Frigyes báró, mint régi honvéd, akkor, mikor őket megtámadják, hazafiainak mondják és big velejüeknek, katonásan akar azokra felelni, röviden. — Azt fejtegeti, hogy nem szabad örökké szítani azt a tüzet, „mely az egyenetlenség magrát kikölti”. (Károlyi Gábor: menjen vissza intendánsnak. Zajos derűtség.) „Nem jól esik nekem, aki 44 év előtt még fegyverben álltam, ha azok mondanak fölöttem itéletet, akik akkor még a dada karján ültek.” Végül kijelenti, hogy Apponyi hat. javaslatát nem fogadja el, sem Eötvösét, hanem a programm megtartása mellett foglal állást. (Helyeslés jobbról.)

Ernst Kelemen tisztelettel adózik a ház régi honvédeknek hajdani tetteiért, de fájdalommal látja, hogy nézeteik megváltoztak. A miniszterelnök azt hiszi, hogy ha ő maga megjelenik azon az ünnepélyen, akkor olyan lesz, mint a nap, mely maga körül világosságot terjeszt. (Nevetés.) Mindent el kell tudva nézni, a bizottság tervelését, álmódosítását, hogy a szobornál országos ölekezés legyen, — de arra nem volt joga sem Szapárynak, sem a bizottságnak, hogy azt a kiengesztelődést a nemzet nevében tegyék, mintegy becsempészészek. Visszautasítja a programot.

Szalay Károly nem látja Szapáryban azt az erőt, amely szükséges a kormányelnöki szék betöltésére. Ez a kérdés a miniszterelnököt nagyon furcsa helyzetbe sodorta. Most azzal akar kibujni a felelősség alul, hogy a honvédszobor-bizottságot, ha jogkörét tullepte, nem az ő tiszte felelősségre vonni, hanem azé a testületé, amely a megbízást adta. Ha az ünnepély ugy megy végbe, amint tervezik: ez a lovagiaság legnagyobb megsértése. Ha a Szent-György-téri szobornál a Király-himnusz éneklék, a király személyét közvetlen kapcsolatba hozzák ama szomorú idők emlékével. Rekompensációról itt nem lehet szó: hisz a volt császári hadsereg már nem is létezik. Szapáry ugyanazon a lejtőn van, mint Tisza Kálmán. Őszinteség kell azon a helyen. Reményli, hogy lesz idő, amikor hivatása magasztán álló férfi emelkedik a kormányelnöki székre. Pártolja Eötvös határozati javaslatát. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Visontai Soma a miniszterelnök beszédéből kimutatja, hogy a szobor-bizottság nem is gondolt a Hentzi-szobor megkoszoruzására, hanem ez tisztán a miniszterelnök gondolata volt, aki azt hitte, hogy egy nagy áldozat árán, melylyel az udvarnál a Kossuth-ünnepélyt is ellensúlyozhatja, kieszközölheti, hogy a szobor-leleplezésnél a hadsereg is részt vegyen. Ez a kiengesztelésféle história képtelenség. Az ünnepély, melyben a közös hadsereg is részt vesz, politikai jellegű, pedig a hadseregnek tilos ilyesmiben részt venni. Különben is csak ráparancsolták a hadseregbe s az ilyen kiengesztelés nem lehet végleges. Fölolvassa Görgey nyilatkozatát, melyben Hentzit minden emberiségből kivétel nélkül ellenségnek mondja, s kérdi, hogy erről mondja Vadnay, hogy csak romlottságból bombáztatta Pestet? Szapárynak vannak néha olyan kibékülési idejei, úgy tett, mint egy népsziműi alak, aki mindig titulus bibendit keres, mert nem tud eleget inni az udvari nektárból, minden alkalommal, így a Radetzky szobornál, most a Hentzi-szobornál odaszól: „Komám, béküljünk ki!” (Nagy derűtség.) Elfogadja Eötvös hat. javaslatát.

Szapáry Gyula gr. nyilatkozik Apponyi javaslatára. Minthogy nem tesz semmi pozitív javaslatot, nem hajlandó hozzájárulni.

Öt perc szünet.

Öt perc szünet után Apponyi félre

értett szavai miatt szólal föl. Reflektál a miniszterelnök beszédére. Tegnap nemcsak indítványt adott be, hanem felszólítást is a kormányhoz, s ha felszólítását nem fogadta el a kormány, az esetre adta be indítványát. Felszólítása oda konkludált, hogy a miniszterelnök értekezék a faktorokkal, de ő ezt nem vette figyelembe. Azért nem tett conerét propositiókat, mert nem akart elébe vágni a kormánynak. Abba az esetben, hogyha a kormány felszólalásainak eleget tesz, kész nem egy, hanem többféle javaslatot is tenni.

Szapáry Gyula kijelenti, hogy volt már bizalmas értekezletük a pártvezérekkel, de az semmi eredményre sem vezetett. Apponyi javaslatát el nem fogadja.

Apponyi Albert fölemlíti, hogy ezen a bizalmas értekezleten Szapáry ragaszkodott a programhoz s így nekik nem volt mit javaslatba hozni. Ő az egyik irányban megtette kötelességét, most már másik irányban fogja kötelességét megtenni. (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbalon.)

Horváth Gyula azt hiszi, a miniszterelnöknek az volt a célja, hogy kimutassa a korona előtt, hogy vannak a képviselőháznak tagjai, akik elmennek és vannak, akik nem mennek el a Hentzi szobor megkoszoruzásához. A nemzetet nemcsak a kormánypárt, hanem az ellenzék is képviseli. A Hentzi szobor mellett ülje meg a nemzet a békének ünnepét? Ez a kibékülés a nemzetet nem hogy föl-emeli, hanem megalázza. Vagy tán azt iszi a miniszterelnök, hogy ez a nemzet már annyira ki van éhezelve, hogy a Hentzi szobrot is meg fogja koszoruzni. Csodálkozik, hogy a szabadelvű párt, mely ezelőtt Hentzi szobrának megkoszoruzását perhorreskálta, most, alig néhány óra alatt lelkesezéssel követi, helyesli a miniszterelnök javaslatát. Mért nem megy el Szapáry egész Haynauig, mert tudvalévő, hogy az megis tette, amit megígért: annyit akasztatott föl, ahánynak ezt kilátásba helyezte. Ezt az egy lépést ugyan még megtehetné volna. Különben még van idő és ajánlja, hogy a nemzet megnyugtatására tegye meg a kormány a szükségességet.

Nánássy Ödön nem engedheti meg, hogy a szabadságharc lobogója megaláztatás az elnyomók előtt. Irigyl Podmaniczkytól és Vadnaytól, hogy küzdhetek 48-ban, de azért, hogy a Hentzy szoborra koszorut helyezzenek, nem irigyli őket. Pártolja Eötvös határozati javaslatát.

Eötvös Károly félreértett szavait igazítja helyre.

Károlyi Gábor gr. (Nagy zaj. Kiáltások balról: Holnap! Holnap! Jobbról; Halljuk! Halljuk! Kiáltás szüntelenül tart, úgy hogy Károlyi Gábor nem jut szóhoz.)

Elnök az ülést öt percze felfüggeszti.

Az ülés megnyitása után

Ugron Gábor a magyar delegáció 2 órákor kezdődő ülésére való tekintettel kéri a tanácskozás holnapra halasztását.

Elnök a tárgyalás folytatását a holnap d. e. 10 órákor kezdődő ülésre halasztotta.

A kolera.

A járvány-bizottság ülése.

Szeged, okt. 19.

Mintha csak ma ülésezett volna először a bizottság, oly nagy számban jelentek meg a tagok a mai ülésen. Az előadó jelentése refrainje volt a tegnapiak, mit a bizottság ma is — örömmel vett tudomásul. Kolera-beteg nincs, a kolera veszély remélhetőleg megszűnt.

Ezt konstatalta a mai ülés. A gyűlésen Pálffy Ferencz elnököt; Faragó dr. az előadó, Szücs József h. jegyző pedig a jegyzői tiszte végezte. Jelen voltak: Pálffy Ferencz, Csönka Ferencz, Hibay György, Csikós József, Regdon Singer, Zapory, Schreiber, Aigner orvosok. A katonai orvosok közül Klumák, Débert és Lingsch.

Az elnök megnyitja az ülést.

Faragó dr. előadó jelenti, hogy az utóbbi 24 óra alatt nem fordult elő kolera eset.

Csikós József bizottsági tag indítványozza, hogy a járvány-bizottság, miután a járvány megszűnt, szüntesse be ülését.

Pálffy Ferencz elnök kéri a bizottságot, hogy ezentul minden második napon tartassék ülés.

A bizottság ily értelemben határoz és e szerint a járvány-bizottság ezentul csak minden másnap tart ülést.

*

A börtön betegei.

A csillagbörtönben — mint ezt már megirtuk — a mult héten kilencz rab hevenybélhurutba esett. Ezek közül háromon koleragyanus tünetek mutatkoztak s ezeket dr. Regdon Károly, a börtön orvosa azonnal be is szállította a Kossuth-Lajos-sugár-uti kolera-kórházba. Mint ma értesülünk, a három beteget visszavitték már a börtönbe s a többi hat bélhurutos is fölgögyült már s a börtönben három nap óta semmi kolera-gyanus megbetegedés sem történt.

Ujdonások.

— Okt. 19.

Tájékoztató.

Okt. 23. A Dugovics-társaság szépirodalmi osztály ülése d. e. 10 órákor.

Okt. 26. Városi rendes közgyűlés.

Okt. 28. A közigazgatási bizottság ülése.

— Lapunk felelős szerkesztője, Kulnyfi Zsigmond, ma délelőtt Budapestre utazott, hogy résztvegyen a Baross-szobor intéző bizottságának ülésén.

— Harmadszor. Megteheti a szegedi pénzügyigazgatóság az örvendetes jelentését a gazdájához, a pénzügyminiszter urhoz, hogy fiaskot vallott a város presszionálásával. A ma harmadszor megtartott licitálási kísérleten se jelentkezett a szegedi fogyasztási adóbérléért senki. Olyan áron nem is fog a kincstár tudni a bérlésen soha, mint aminő árt erőszakosan a várostól kipréselni akar. A pénzügyigazgatóság megtette a törvényben előirt kötelességét, háromszor hívta föl a vállalkozó világot, hogy a szegedi fogyasztási adó kiadó, tessék licitálni, a kikialtási ár 361,000 frt, de ma harmadszor is csak a város képviselői, Pálffy Ferencz polgármester és László Gyula tanácsnok jelentek meg az árverezni akaró hivatalban. Ma harmadszor adta volna már a kincstár képviselője alább is valamivel, de nem volt kinek. Mikor pedig az árverés teljes meddősége ilyen konstatalva lett, a város képviselői ujra megtették Szeged ajánlatát, egy krajczárt se véve el, egy krajczárt se téve hozzá ahoz a horribilis összeghez, aminek oda áldozását már előbb kimondotta. A város képviselői ismételve a következőkben precizirozták a város ajánlatát. Ad Szeged város:

a boritaladóért	145,238 frt 27 krt.
a husfogyasztási adóért	45,528 frt 66 krt.
a cukor adóért	20,703 frt 42 krt.
a söritaladóért	30,250 frt — krt.
a szesz italmérés kizárolagos jogosultságáért	61,285 frt 80 krt,
vagyis összesen	303,006 frt 15 krt

hajlandó önfeláldozással fizetni a város a fogyasztási adók bérléteért.

Már most a miniszteren a sor, hogy döntse el a bérlés és a város ajánlatának a sorsát. A várost azzal ijesztgetik, hogy a miniszter hajlíthatatlan, nem adja a bérléte 329,000 frton alul és ha a város ki nem veszi, hát ráerőszakolják a kezelést. Nem is lehetetlen épen, hogy a kormány atyaságos jóakarattól is kitelik. Tanácsos volna tehát, ha a város megmozgatná a maga kö-

veit, hogy ez a veszély utol ne érje. Szeged hatósága az isten gondviselésén kívül tudtunkkal ismer még egy másik gondviselést is, talán ha ő egy-két jó szót tenne ennek az államkölesönös városnak az érdekében, meglágyulna tőle a finanszminiszter szive.

— **Dessewffy Sándor** megyés püspök az elmúlt héten Makón időzött, gazdasági ügyekben volt ott elintézni valója. Innen a kopánczai pusztára rándult ki, hol az általa létesített iskolát is meglátogatta. Az egyházfejedelem e hó végéig marad Makón.

— **A szegedi Kossuth-album** A közel napokban teljesen elkészül Szeged város Kossuth üdvözlő irata. Eddig a művészi becsü album miatt késétt. Az album elkészült már és valóságos remeke a könyvkötészeti iparnak. A Bába-féle hirneves könyvkötészet ezzel fényesen beigazolta, hogy a könyvkötési díszművekért nem kell a fővárosi cégekhez fordulni. A szegedi műkönyvkötési ipar nagy előhaladásáról, művészi kifejlődéséről tesz ez a mesterien szép munka tanubizonyságot. Az albumban elhelyezendő fölrat díszrajzát Füleki rajztanár készíti és ez is elkészül a napokban, valamint az üdvözlő-fölrat kaligrafiája. A fölrat albuma elküldés előtt közszemlére lesz kitéve a városházán.

— **A szegedi hamispénzverő.** Schaaf Jakab, a szegedi hamispénzverő, a rendőrségtől átment a vizsgálati fogságba. Schaaf neje szabadlábban van s valószínűleg nem is fogják letartóztatni. Mint a vizsgálat folyamán kiderült, a hamis pénzverő nemcsak egy forintos darabok gyártására adta a fejét. Tegnap, amint az új-téri házban Szücs rendőrségi jegyző átadta Molnár vizsgálóbírónak a bűnjeleket, találtak olyan apró fémdarabokat is, amelyek arra engednek következtetni, hogy Schaaf hamis huszkrajczárosokat is vert. A huszkrajczárosok nagyságának megfelelő érclemez darabok még nincsenek fej és irással ellátva, de Schaaf tagadásával szemben is kétségtelen, hogy azok huszkrajczár hamisítványoknak készültek. Ma újra jelentkeztek a rendőrségnél többen, akik leginkább a piaczi forgalomban hamis ezüstforintosokhoz jutottak. Miután a pénzverőnek Szegeden háza van, a hamis forintosokat beszolgáltatók valószínűleg kártalanításban részesülnek. Kiderült, hogy már a nyár folyamán osztogatta Schaaf a hamis ezüstforintosokat. Egy napszámot asszony, különben a rendőrség előtt ismert alak, dolgozott nála s napszám fejében hamis forintost kapott. Ezek a szegedi koronák meglehetősen elvannak terjedve, a többek közt Cserey dr. éppen tegnap kapott egyet ervosi-díj gyanánt. A táviróhivatalban Nickel távirótiszt kapott egyet magától Schaaftól, egy Budapestre feladott sürgönyért. Ha a vizsgálóbíró befejezte a hamis pénzverő ügyében a vizsgálatot, Schaaf Jakab az összes gépeivel egyetemben fölvonul Budapestre, ahol aztán ítékezni fog fölötte a pénzhamisítási ügyekben eljárni szokó budapesti törvényszék.

— **Jóváhagyott alapítványi számadások.** A belügyminiszterium a Cserey János, borgosi Kárász Anna, a Kisfaludy-társaság, Ráth Jakab, Kovács Jánosné Hódos Margit, dr. Tóth János, Rózsa József, Kiss Dávid 5,000 frtos, Kis Dávid 30,000 frtos, dr. Sobay György, Vetró Sándor, dr. Cajusz Gábor s Rózsa-Ferencz-féle alapítványi számadásokat nyelben hagyta s egyúttal elrendelte, hogy a borgosi Kárász Anna, Ráth Jakab s Kovács Jánosné alapítványainak mintegy 3,300

forintot kitevő maradványát gyümölcsözőleg helyezte el a város.

— **Kisegítő a mértékhitelítő hivatalnál.** A városi mértékhitelítő hivatalnál fészaporodott munkához a polgármester ideiglenes kisegítőül napidíj mellett Kain Józsefet alkalmazta.

— **Megszökött iGmpli.** Ez a Gimpli, aki megszökött, nem madár, hanem egy nagy veres keztüös, 44 éves s Bécsben volt eddig keztüös és Gimpli. Azonban sikkasztott a férfit s megugrott. Most itt keresték a veres Gimpli Jánost Szegeden.

— **A Dugonics-társaság.** A Dugonics-társaság alapító tagjai ismét szaporodtak köztövel. Ezek Endrényi Imre könyvkereskedő, a „Szegedi Híradó“ tulajdonosa és Engel Adolf könyvnyomda-tulajdonos. Mindketten Kemechey Jenő osztálytitkár ivén irtak alá 100–100 frtot. Megjegyezzük, hogy a magyarországi kegyesrend összesége is belépett 100 frttal a társaság alapító tagjai közé.

A társaság szépirodalmi szakosztálya különben vasárnap ülést tart, amelyre a következő meghívó bocsátattatott ki:

Meghívás.

A Dugonics társaság szépirodalmi osztályának tagjait fölkérem, sziveskedjenek vasárnap, október 23-án d. e. 10 órakor, a „Szegedi Híradó“ szerkesztőségében (Tisza Lajos-körút 73. sz. földszint) tartandó osztály ülésre minél számosabban megjelenni.

Tárgy: az osztály ügyrendjének megállapítása.

Szegeden, 1892. okt. 19-én.

Lipcsy Ádám dr. osztályelnök,
Kemechey Jenő osztálytitkár.

— **Botrány.** Botrány, amit az utolsó faluban se tűrnének el — az az állapot, ahogy a lóvasutas-társaság a kövezését csinálja. Jobban mondva, ahogy nem csinálja. Hogy engedheti meg a hatóság azt, mikép a közúti-vasut boldogasszony-sugarúti vonala teljes egy hónap óta kövezetlenül van? A földszedett kövek ki vannak hanyva a közlekedés útjába, az egész utvonal hosszában nem lehet kocsival behajtani a házak udvaraira a kövezet hiányában kiágaskodó sínek. Nem egy balesett történt már itt. Különben az ilyen ázsiai építkezési móddal mindig elől jár maga a városi mérnökség, mely két hét óta kinlódik a Somogyi-utcai kis csatorna reparációval. Miért legyen külön a lóvasutas-társaság.

— **Megszökött öngyilkos.** Vannak a világon szökött katonák, szökött bankárok, szökevény cselédek és boltoslegények, vannak szökevény váltóhamisítók, újabban akadtak a szegedi orosz kolerakór alatt szökevény koleragyanus betegek, akik, mialatt vitték őket a megfigyelőkórházba, kiszöktek a hordkosárból, azonban szökevény öngyilkos a mai napig nem akadt, csak ma. Ez a nevezetes térfü, aki mint öngyilkosszökevény érdemes nevet vivott ki magának, Varga János rókusi csizmadiamester, aki a világ folyásán elkésérülve, ma a padlás gerendájára felakasztotta magát egy darab kötélre. A felesége halálra rémülten futott a rendőrségre, hogy jöjjenek, mert felakasztotta magát a férje. A rendőrségtől ketten is futottak oda, akkorra azonban Varga János uram nem volt a kötélen, csak a kötél a mestergerendán. Varga János neki ment a világnak és elbujdosott.

— **Nyomor.** Vén ősz embert szedett föl az éjjel az utcán az alsóvárosi rendőrség. Nincs senkije, semmije, pedig valamikor vagyonos családja volt neki Szegeden. Elpusztult minden, nem maradt meg a régi boldog időkől más, csak ez a beteg vén ember, aki-

nek nincs egy zugkamrája sem, ahol lehajthatná a fejét. A rendőrség Révész Mihályt beszállította a közkórházba.

— **Vajjon mi történhetett?** Egy misztikus apró történet, melyből a szives olvasónak ki kell találni az eredendő históriát. Adva van egy ház, a házban egy ajtó, az ajtó előtt egy katonás menyecske, aki az ajtón hajánál fogva huzza kifelé az urát.

— Te gyalázatos, te vén kecske, te csuf, te hitvány . . .

S amig az ura üstökébe kapaszkodik, becsapja s magára zárja az ajtót valaki. Szemtanuk szerint egy — másik asszony.

Vajjon mi történhetett?

— **Véres családi dráma.** Röviden emlitettük már lapunkban, hogy Csuhaj János zsabylai gazdaemberen kegyetlen bosszút állott a veje Molnár Mihály, bizonyos családi bajok miatt. Az eset részleteiről most a következő tudósítást vesszük: Csuhaj József zsabylai gazda még aratáskor csivakodásba keveredett vejével, Molnár Mihállyal. Az arató részen nem tudtak békés uton megosztózni. E miatt közöttük az elkeserítés olyan nagy volt, hogy Csuhaj József a házból is kiűzte a vele közös háztartásban élő vejét. A leányát és két gyermekét azonban otthon tartotta az öreg, Molnár Mihály a vót tehát neje is cserben hagyta. E miatt annyira elkeseredett a háztól elűzött és neje által is cserben hagyott Molnár, hogy apósa ellen véres bosszút forralt. E hó 14-én éjjel megleste apósát az utcán. Tudta, hogy az öreg bátyjához, Csuhaj Györgyhöz volt hiva vacsorára s hogy innen minden bizonynyal sötét éjjel fog hazavetődni. Ugy is történt. Csuhaj József testvérbátyjával, Györggyel nyugodtan ballagtak hazafelé. Mintegy tíz óra lehetett. Molnár hatlövetű revolverrel és élesre fent késsel fölfegyverkezve leste őket egy utcasarcon. Amint a két öreg alig közel ért hozzá, előrohant és a revolverből feléjük lőtt. A lövés Csuhaj Györgyöt találta, ki élettelenül rogyott azonnal össze. Mikor Molnár látta, hogy nem az apósát, hanem ennek bátyját érte a halált okozott golyó, nem elégedett meg a szerencsétlen véres eseménnyel hanem, Csuhaj Józsefet is lövéssel terítette a földre. Molnár vadállati dühe még ezzel sem elégedett meg. Az élesre fent késsel rohant a már különben is halálos sebtől vérző apósához és ennek mellén több szurási sebet is ejtett. A két Csuhajt utjában egy kocsis is kíserte, kinek futással sikerült életét megmenteni. Molnár, midőn vérszomja már lecsillapodott, önként jelentkezett a csendőrségnél.

— **Hatóság a színház ellen.** Épületes históriát írnak lapunknak Nagy-Becskerekéről: Derékinék jóra való szintársulata a becskerekiek állandó közönyével és részvétlenségével küzd. Ez azonban nem elég. A szegény magyar színészet még a hatósági brutalitásnak is ki van téve. Az igazgató a város tulajdonat képező színház 11 frtot tevő napi bérét, miután csaknem mindig üres há előtt játszotta, néhány nap óta nem fizethette. ennél fogva Dimitrievits tanácsnok rendeletet bocsátott ki, melynek alapján szombaton este egy városi végrehajtó lefoglalta a színháznak napi 200 frtot tevő jövedelmét. Igaz, hogy a város követelése csak 100 frt körüli összeget tett ki, de az erélyes végrehajtó lefoglalta az egész 200 frtot és csak egy uri ember felalósságero hagyott a pénztárban a napi kiadások fedezésére 50 frtot. Nagy-Becskereken a tanácsoknak és a végrehajtónak eljárása óriási visszatetszést és megbotránkozást okozott, melyet enyhíteni vagy szépíteni nem lehet.

— **Az új téli kabát.** Két ur sétál a kórzon, komoly gondolatokba merülve haladnak egymás mellett.

— Barátom, a feleségem hetek óta zaklat, hogy vegyek neki új téli kabátot. Igazán desperált vagyok, nem tudom, hogyan szerezzem meg neki ezt a kétségtelenül szükséges, — de rettenetesen drága ruhadarabot.

— Ugy tudom, hogy meg volt már a Mariskáék menyegzője.

— Látod, itt is határozott pechem volt.

— Hogyan?

— Összeboronáltam őket, a hozomány tiz perczentje engem . . .

— Nos, csak elég lesz egy téli kabátra?

— Váltóval fizettek.

Koleraveszélynél tudvalevőleg az ivóviz minőségére nézve nem lehetünk eléggé óvatosak. Minden körülmény között azonban tiszta természetes savanyúviz, mint például Mattoni „Giesshübler“-je ajánlható, mely különböző járványok alkalmával, minden esetben mint a betegséget távol tartó, illetve annak elejét vevő szernek bizonyult és ezen tekintetben, sziklából való eredete, valamint lényeges szénsav tartalma és ártalmas mikroorganizmusoktól való teljes mentessége folytán, általánosan elismeretet.

Ezen víz élvezete tehát, különösen most, és nevezetesen oly helyeken, melyek nem rendelkeznek teljesen kifogástalan egészségű ivóviz felett, sürögősen ajánlatik.
775—Y.

Nem mulaszthatjuk el a mostani kolera járványi deje alatt ama körülményt felemlíteni, hogy **cognac** a legalkalmasabb óvszer ezen betegség elleni védekezésben.

Különös figyelemmel legyünk arra, hogy olyan **cognacot** vegyünk, melynek minősége elismert jó, mert csak úgy érhető el a kívánt eredmény.

Tekintetbe véve, hogy a Gróf Keglevich István-féle promontori **cognac** már az 1886-ik évi kolera-járvány idejében sikeresen használtatott és eddigelé csakis diszoklevelekkel leti kitüntetve, ezen gyár termékeit kiválóan ajánlhatjuk, miután ez Ausztria-Magyarország legnagyobb és legrégebb **cognac** gyára.
776—X

Saját külön koleránk.

— Valami, ami semmi. —

Soha, mióta a boldog emlékezetű Aesculap elkezdte porokkal s italnak nevezett gyanus folyadékokkal tömni az ő szerencsétlen kortársait, nem foglalkozott még az orvosi tudomány olyan csodálatos természetű kolerával, mint a szegedi.

Rettenetes valami ez, ez a mi koleránk. Ez a lappangó járvány, amely annyira lappang, hogy valósággal nem is mutatkozik.

Az orvosi és patikáriusi köröket mély megilletődéssel tölti el ez a tulságos lappangás s merengéssel adóznak a sötét ténynek, hogy a hivatalos, de egyébként szemmel nem látható kolera daczára Szegednek erre, helyi mocsaraink, pocsolyáink s egyéb skandalumaink közvetítése által kiválóan alkalmas publikuma között kiméletlenül dühöng az egészség.

Nagy Gábor, ez a szerencsétlen szegedi, aki Budapestről mutatóba hozott néhány bacillust, amelyek meghalatták, bizony szomorúan tekinthet le erre a városra, amely az ő minden ügyködése daczára sem akar kolerába esni.

A megfigyelő kórházba külön e célra sikkasztott gyomor-, has-, de esetleg fog-, nyak- vagy tyukszemfájós betegek között a közelmúlt napokban az adagolt borítal kicinsysége miatt lázadás ütven ki, a komoly kolerások mérgesen keltek föl ágyaikról s Cserey doktor minden rábeszélő tehetsége

daczára énskelve vonultak ki a kórház kapuján:

Ugy elmegyek, hirt sem hallasz felőlem . . .

Némi meglepéssel konstatalhatjuk, hogy ágyaikat azonban nem vitték el.

A betegek távozása a főntemlitett panaszok folytán, amelyhez az is járult, hogy savanyu ugorkát csak igen ritkán adnak, a város belterületén az ingyen ellátás szempontjából kolerásodásnak indulni akaró helyi Stanhopék az áldozat nagyságától visszarettentek s ezidőszerint úgy állunk, hogy egyáltalán nem lesz kolerásunk, ha csak az intéző orvosi körök a trachomás betegeket nem fogják kolerikus gyógykezelés alá.

Városunk nagyságát s világvárosi jellegét sulyosan érintő mozzanat ez, amely komoly gondolkodóba — nem kolerába — ejti az ezen dolgok elbírálására nagy észszel és még nagyobb képpel fölruházott illetékes köröket.

Hogy üzleti nyelven szóljunk, kolerában a kereslet nagy, a kínálat azonban a semmin alul áll. Előjegyzések a megfigyelő kórházi helyekre nem történnek, ellenben egyes, bármily szelid gyomorhurutok rendkívül magas áron vétetnek — városunk érdekében.

Az egyedüli, ami attól a rettenetes szerencsétlenségtől megmenthetne bennünket, hogy nem lesz kolera, a járványbizottság.

Ez a tekintélyes testület folyton ülészik s a koleráról, a thema nincsenlenségé folytán nem folytathatván eszmecezerét, ezidőszerint a grönlandi borjufókafaj és csethalnyírásnak az Alföldön leendő meghonosítása érdekében tárgyal. Ő bennük van most az egyetlen reménység, e komoly testületben, amely egészségügyi bizottság volt, amíg kolera volt, ennek megszüntével azonban átalakult járványbizottsággá.

A bizottság folytatja működését a jövőben is, amely, tekintettel arra, hogy ülésai alkalmával már eddig is több köbméter világító-gázt fogyasztott el, igen eredménydusnak ígérkezik.

Valószínű, hogy több évig fenn fog állani s a jövőben hírlapírói tisztünkhez híven alkalmunk lesz a következő referádák írására:

Tekintettel arra, hogy az 1893-ik év tavasza óta a Csiborasszó tetején csillagvizsgálattal és hőcéssel foglalkozó Hummy B. O'iond angol tudós gyomorfájdalmakat észlelt a Saturnusban lakó tollatlan kétlábu barmokon, a szegedi járványbizottság a Saturnus nevű égitest dezinficiálásáról levele gondoskodott s egyuttal a Brauswetter órás boltja elébe festett vén Saturnust feketére bemázolni rendelvén, a városházi toronyórát légszesz helyett cognacos spiritusszal világittatja.

Nemo.

Már megtörtént.

— Apróság. —

Egyik szomszédos városból írják nekünk ezt a zamatos pikanteriát:

Adva van egy előkelő ur, aki egyszerű mint modern férj, világi, gazdag nő férje, s mint ezek rendszeren lenni szoktak, a házon kívüli szépségeknek is nagy tisztelője.

De ez már nagyon is a dologra tartozik. Mert ha ez nem úgy volna, akkor egy szép napon, épen névünnepe nek reggelén nem kapta volna a következő levelet:

Édes barátocskám!

Őn annyiszor ismételte előttem, hogy életének legnagyobb boldogsága az lenne, ha

velem egyszer egy órácskát átsevegheine, hogy valóban kedvem kerekedett önt boldoggá tenni . . .

Azért hát ma délben csak az ön számára leszek honn . . .

Eljöhet, de csak azon föltétel alatt, ha ön is boldoggá tesz engem.

Csak képzelje, a szabóm nem akarja ma estére készített ruhámat hazaküldeni mindaddig, míg számlámból legalább 400 forintot nem törlesztek.

Kölsönözze nekem ez összeget, mert ez által ön is boldoggá tesz engem . . .

De egy órára itt legyen ám, mert hátha igazítani kell a ruhán.

A szabómnak jó izlése van, de derekat nem tud szabni.

Elvárom

(Az aláírás olvashatatlan betűkkel volt írva, de ki is írta ilyen levelet olvasható betűkkel?)

Ki lett volna e pillanatban boldogabb ember a mi Don Zsuanunknál . . . ha a kívánt 400 forint birtokában lett volna.

Az előbbi estén nagy pechje volt a mának. Személyes hitele kimerítve.

Véletlen szerencsevadászatra indulni késő. Nejétől éppen tegnap „kölsönözött“ ezer forintot.

Ezt is panaszok közt adta, s így hozzá sem fordulhat.

Pedig neki minden áron 400 forint kell délutáni 1 óráig . . .

Amint tépelődve a dolgozó szobájából a szalonba, innen neje boudoirjába ment, tévedező tekintete neje ékszerszekrényére s abban egy divatból rég kiment s neje által sohasem viselt ékszer tokjára esett.

A kulcs a zárban volt.

A szobában senki sem volt.

Merész gondolata támadt s minthogy gyors elhatározású férfiú volt, azonnal végre is hajtotta.

Halkan fölnyitotta a szekrényt, kivette a vén ékszert s rohant vele . . .

A zálogházba?

Nem! Ez igen merész kockáztatás lett volna, ha nem a legközelebbi ékszerészhez.

— Uram, nem tudná ön e gyémántokat egészen hasonló álkövekkel kicserélni?

Az ékszerész kezébe vette az ékszert és megvizsgálta.

Azután a látogatója szemébe tekintett és mosolygott:

Már megtörtént.

Oly hangon mondá ezt, melyből nem vehette ki tisztán, hogy a részvét több-e benne, vagy a guny.

Azt pedig még a mai napig sem lehet kifürkészni, hogy az eset hőstét mi bántja jobban: az-e, hogy üres kézzel nem mert megjelenni a légyotton, vagy pedig, hogy a dolog fölől nem kérhet nejétől fölvilágosítást?!

Auróra.

S z i n h á z.

Valéria.

A mai előadás a jobbak közé tartozik s ezt annál jobban esik konstatalnunk, mert ezzel mintegy megczáfolva van a drámai személyzet rossz hire. Daróczy Ilka (Valéria) értelmesen beszélt s a harmadik fölvonásbeli kitérése szépen sikerült. Jó volt Dezséri Gyula és Csiky is, kit ma mint intrikust ismertünk meg. Hisszük, hogy ezen a téren is lesznek sikerei. Péchy Kálmán (II. Justinian) kissé idegenül mozgott ugyan a klasszikus tragoédiában, de néhol hévvel szavalt.

Magasan kiemelkedik környezetéből Molnár László, kit ma először látunk e szezon alatt valamirevaló szerepben. Igazi nemes művészettel, a külső hatás hajhászása nélkül játszta végig Arsenius szerepét. A mai estén igazi sikert csak az ő részére jegyezhetünk fel.

Van pár megjegyzésünk is. A második felvonásbeli csarnok hátsó oldala olyanfor-

mán állott, mint a pisai torony, görbén. Justinian trónjának a közönség felőli részén egy hatalmas furó bosszantotta a szemünket, Daróczy kisasszony abban a tévedésben volt, hogy Fedorában játszik újra, mert teljesen modern, uszályos tolettben járkált véges-végig a szinpadon.

Nem akadt senki, aki felvilágosította volna?

Holnap „Clemenceau“, ez az érdekes francia színmű kerül színre, mely még mindig képes vonzerővel bírni. Holéczy Iona még a képezdében tanulta be Iza szerepét s azóta e szerepben több városban vendégszerepelt. Jó szerepeik vannak a darabban Daróczy Iának és Kömüvesnének, továbbá Csiky és Péchynek. Az előadásban még Szolinszky Olympia, Balla, Hatvani stb. vesznek részt.

— Néhány előjegyzésből ítélve érdeklődéssel várják Jakobowszky „Erminy“-jének holnapi premiéjét. A rendkívül ügyes hangszerelésű zene nem lesz teljesen ismeretlen a közönség előtt, mert pl. az „Erminy“ keringőt a katonazenekar már néhányszor játszotta Szegeden. A két főénekes szerepben H. Pauli Mariska és Koosis Etel lépnek föl, míg Dezséry és Hegyesi két amerikai zsebmetsző szerepben állandóan derűtségben fogják a közönséget tartani. Részt vesznek még az előadásban Tharasszovits Margit, Hatvaniné, Breznay, Hatvani, Földvári, Sárdy, stb.

A Cseperke kalap, a népszínház egyik mult évi újdonsága lesz az első népszínház újdonság, mely vasárnap kerül színre. A darabban rendkívül nagy személyzet játszik s majdnem az összes drámai tagok is részt vesznek benne.

Törvénykezés.

Csalárd bukás vádja alatt. Csalárd bukás vádjával terheltlen állott ma a fenyítő törvényszék előtt Müller Kálmán vagyombukott szegedi kereskedő. Ügyében nem hoztak ítéletet. A törvényszék Reiniger védő indítványára sz. üzleti könyvek új szakértői vizsgálatát rendelte el, miután az eddigi szakértői vélemény egyes pontjai nem voltak indokolva.

Lopás. Csendes Flórián igen tehetséges tolvajgyerek, aki Mágocson ellopott Jó István lovásától egy ezüstórát, Mátics Vendel pénzértől pedig egy aranyórát láncozta. Rádadásul mikor elfogta a rendőrség, meg is szökött. De megkerült azután az ifju s a törvényszék ma a lopásokért két havi fogsággal ítélte el.

Orgazdasszony. A vásárhelyi tanyák között Baricsa János gazdától Szegő János béres lopkodta a tyukokat s olcsó pénzen eladta Mucsi Máriának a szomszéd tanyán. Az asszony tudott a négy tyuk lopott voltáról s mert tudott, ma elítélték nyolcz napi fogságra. Megnyugodott, csak azt panasolta, hogy hiszen csak három volt a lopott tyuk — egy meg csirke.

A végtárgyalások sorrendje a fenyítő törvényszéknél, október második felében:

Október 20. csütörtök: Lévai Simon és Weisz Herman, vétke bukás. — Sima Ferenc és társai párviadal. — Hegedüs Mihály, lopás.

Október 21. Péntek: Török Imre, sikkasztás. — Cibula János és társa, halált okozó súlyos testi sértés. — Döme Sándor, zsarolás.

Október 22. szombat: Fehér Mari, lopás.

Október 24. hétfő: Vavesinetz Károly, sikkasztás. — Szalai Ferenc és társai, lopás és orgazdaság. — Csernus Julianna, gyermekölés.

Október 25. kedd: Kovács István, közökirat hamisítás. — Muha Mihály és Varga Mari, gondatlanság által okozott súlyos testi sértés.

Október 26. szerda: Bakacsi Pál és társai, lopás. — Kecskeméti Mihály, hatóság elleni erőszak.

Október 27. csütörtök: Sisák József hat. elleni erőszak. — Makra Ignác és társai lopás és orgazdaság.

Október 28. péntek: Rác Fábán és társai, okirat hamisítás. — László Antal és társa súlyos testi sértés sikkasztás.

Október 31. Hétfő: Szücs Lajos és társa sikkasztás. — Varga Erzsébet, halált okozó súlyos testi sértés. — Makra Imre és társa, lopás. — Kmettykó Károly, lopás.

Legujabb.

A Hentzi szobor megkoszoruzása.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) A honvédménházban levő agg honvédek demonstrálnak a Hentzi szobor megkoszoruzása ellen. Elhatározták, hogy elmennek ugyan a leleplezési ünnepre, de a Hentzi koszoruzásra nem s inkább kivonulnak a honvédménháznál, minthogy e szégyent el-
*
tűrjék.

Perczel Miklós 1848/49-es honvédezerdes, volt baranyamegyei főispán tiltakozik a nemzet ellen tervezett merénylet ellen. Nyilatkozatában hevesen támadja Ivánkát s mindazokat, kik a szégyenletes program készítésében részt vettek. A komáromi 1848/49-es honvédegyelet tiltakozik a központi bizottságnak intézkedése ellen, hogy belement a Hentzi koszoruba, rosszalja, hogy az elnökség a leleplezési ünnep programját nem közölte, tölre akarván ezzel vezetni a honvédegyeket. Egylet küldöttség által vesz részt a leleplezési ünnepben, de a Hentzi szoborhoz nem megy. Toraszek Sándor orsz. gyűlési képviselő tiltakozik a merénylet ellen s kijelenti, hogy a kiengesztelés mindaddig nem lehet, míg be nem ismerik, hogy Arad golgotáján bünt követtek el a lovagiasság és emberiség ellen. Hajdunásásról a hajdukerületi honvédegyelet elnöke tiltakozik a merénylet ellen.
*
A debreczeni honvédegyesület egyhangulag merényletnek jelenti ki a közgyűlésen a programot, melybe belemenni erkölcsi lehetetlenség. Az itjuság nagy gyűlést tartott, tiltakozni a szoborbizottság perfid eljárása ellen.
*
A budapesti függetlenségi és 48-as párt mai értekezletén Eötvös Károly a nemzet-
hez intézett manifesztumról tett előterjesztést. A manifesztum pénteken tárgyalatik. A bodajki választást illetőleg a párt elhatározza, hogy a legteljesebb mértékben támogatja a párt jelöltjét.

A magyar delegációból.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) A magyar delegáció a közös hadügyminiszterium költségvetését tárgyalta ma délutáni ülésében. Falk Miksa előadói beszéde után Ugron Gábor a hármasszövetség mellett nyilatkozott. Majd megkérde a külügyminisztert, hogy mily jogon viseli a császári ház miniszterének címét, köz-, avagy magánhivatal-e ez. Megkérde a külügyminisztert a közjogellenes jelvények és pecsétetek felől. A külügyminiszter válaszát holnapra ígérte. Vita volt még a konzulátusoknál. Végül a közös miniszteriumok tulajdonát képező aktívák és ingók leltározására vonatkozólag adott be Ugron határozati javaslatot, amit szavazással elvetettek.

Az osztrák delegáció.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) Az osztrák delegáció ma reggel 9 óra 15 perczkor Chlumetzky br. elnöklété alatt ülést tartott, folytatván a tegnapi megkezdett általános vitát az okkupációs hi-
telről.

A nemzeti pártból.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) A nemzeti párt mai értekezletén elhatározta, hogy Apponyi indítványát szavazás alá bocsátja s mellőzés esetén Eötvös javaslatához járul. Kijelentette egyszersmind a párt, hogy az ünnepélyen nem vesz részt.

A porta és Oroszország.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) Konstantinápolyból jelentik, hogy a porta válasza az orosz jegyzékre röviden kifejti, hogy Sztambulov látogatásánál semmi politikai jellegű esemény nem történt, kijelenti továbbá, hogy a szerződéseket üszteletben tartja s Oroszországgal barátságot óhajt.

A m. tud. akadémia ülése.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) A magy. tud. akadémia könyvtári bizottsága e hó 21-én, pénteken délután 5 órakor ülést tart, melyen a főkönyvtárosi állás betöltésének ügye kerül tárgyalás alá.

Kolera.

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.“ er. t.) Éjfél óta ma délig 17 beteget vettek föl s ugyanez idő alatt 5 halálozás fordult elő. A budai barakkórházban éjfél óta ma délig sem új beteget nem vettek föl, sem halálozás nem fordult elő.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) Éjfél óta esti 6 óráig 53 betegedés és hét kolerahalál volt.
*
Gerlóczy Károly, a központi járványbizottság elnöke, a VI. kerületi járványbizottság intézkedéseit s azok végrehajtását fölülvizsgálta s mindent a legnagyobb rendben talált. A bizottság most összeírta azokat a házakat, amelyekben koleraeset fordult elő, hogy a novemberi huzcolkodások előtt hatóságilag dezinficiáltathassa.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv korlátolt, az irányzat lanyha volt és 25,000 métermázsa kelt el 2¹/₂—5 krral alacsonyabb áron.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) (Délután öt órakor záródnak.)
Buza öszre 7.47—7.49
Buza tav. 7.80—7.82
Zab öszre 5.04—5.06
Tengeri szept.—okt. 5.44—5.46
Káposzta-repcze 5.68—5.70
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.00—12.10

Budapesti terménytözsdeéről.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) Zsiraru üzlettelen. — Effektiv boszniai 100 darabos szilva 21.42, 85 drbos 22.53, szerb 85 darabos 21.87 frttal, boszniai 100 darabos októberre 21.87, szerb szokványaru október—novemberre 20.09, 100 darabos 21.64—21.87 forinttal, 85 darabos 23.21 frttal, effektiv szerb szilvaiz 19.50, szlavonai októberre 23 frttal kelt. — Szesz: Csendes. Szesz nyers osztalékolt 14.75—15.— forinton, élesztő-szesz osztalékolt 17.75—18.25 forinton, szesz finomított 51.50—52.— forinton 100 liter százalékonként.

A budapesti értéktözsdeéről.

Budapest, okt. 19. (A „Sz. N.“ er. t.) A tözsde nyugodtan nyilt meg. A magyar aranyjárdékokban külföldön történt eladások lanyhává tették a piacon és ugy e papir, mint a két hitelrészvény csökkent. A helyi piacz szilárd. A valuták változatlanok. Az összforgalom nem volt jelentékeny.

Utótözsde: O. h. 310.10—310.20
M. hitelbank 358.37—358.62 Osztrák magy. államvasut 288.62—288.75 4⁰/₁₀₀-os magyar arany járadék 112.07¹/₂—112.10.

REGÉNYCSARNOK.

A szenteskedő.

12

Irta:

Graviere Karolina.

Irén szelid és az ábrándozásra hajló kedélye e néma vonzalommal talán megelégedett volna, ha időről-időre viharok nem törtek volna ki, miket az öreg Lievinnel való véletlen találkozás és a szomszédok gonosz mendemondája idézett föl. Közte és Sebestyén atyja között a viszony csak jelentéktelen arczjátékokban jelentkezett, mert az öreg mindig gunyos arczkifejezéssel, melyben a flamandok mesterek, tekintett a szegény lányra, mintha valami nagy bünt követett volna el: Irént ez vérgig sértette. Azonkívül Jemeppeben, mint minden kisebb helyen, nem hiányoztak a gonosz nyelvek, az irigység s jóllehet Irént mindenki szerette és becsülte, mégis sokkal szebb volt, semhogy védve lehetett volna a gonosz pletyka ellen.

Sebestyén látogatásai, atyjának ellenséges érzülete, Irén szegénysége és Poncet közönyössége az egész világ beszéd tárgyát képezték. Gyakran kellett hallania e szavakat. Lievin atyus Flandriából hoz menyét magának; vagy: ha az öreg halálára várnak, akkor megöszülnek. Nehányan színelvett részvételt az a kérdést intézték hozzá, hogy mikor lesz a menyegző s tanácsolták neki, hogy hagyja szaladni az olyan gyenge jellemű kérést.

Legtöbben azonban sajnálták és óhajtották, hogy bár minden jól menne az ő javára és a flamandi bosszantására, ki mindenki utjában kő volt. Fájdalom azonban, az öreg nagyon ravasz róka volt, ki 100 évig képes lett volna átláthatlan bástyákkal körülvenni önféjűségét, anélkül, hogy Irénnek sikerült volna ezen bástya egyetlen követ is megmozdítani. Irén fájdalmát képzelt barátnője szívébe öntötte s Izabella titokban azt gondolta, hogy ez egy oly szánalmas regény, melynek hőse elhatározta magát, hogy néma lesz, mint a hal, a hősnő pedig coelibatusságot fogadott. Homályos sejtélemmel birt arról, hogy ha a fiúhoz akar férkőzni valaki, azt atyjánál kell kezdeni; de mikép?

V.

Falun van egy oly fajta a nőknek, mely a városokban ismeretlen: nem tartozik e faj sem a polgári, sem a munkásosztályhoz. Ezen fajt a vagyonos parasztok leányai képezik: egy félreeső zárdában kapják neveltetésüket, hol jobb oktatást nyernek, de ahol ügyelnek arra is, hogy falusi szokásaikat és erkölceiket le ne vetkezzék. Ha visszatérnek a osaládi körbe, szívesen hallgatják, ha utazásokról vagy politikáról beszélnek; csinos levelet tudnak írni s emlékül a növeledéből egy himzést hoznak, egy kutyát vagy egy orosziant, melyből azután vagy lámpaernyő, vagy pedig lábszőnyeg lesz. Irodalmi ismeretek Schmid Kristóf apát ur összegyűjtött iratain túl nem terjednek. Ha vasárnap misére mennek, kalapot vesznek föl és keztyűt huznak, hétköznapon azonban nem szegyelnek egy szál kendővel megjelenni az utcán. Szekrényükben mindig van megkezdett horgolás, de kifoltozzák a finomabb téhéműket s vaját köpülnek, kapálnak a kertben, felügyelnek a pinczére, a konyhára és az apró marhákra s a kolostorból mindig hoznak magukkal valami étel receptet. Mindezen dolgokat természetzerőleg végzik és e leányok, amint házasságuk hozza magával, képesek az urnót játszani, ha egy jegyző, vagy orvos veszi el őket, de tökéletes bérlőnők is válnak belőlük, ha soruk úgy hozza magával, hogy puztára jutnak.

(Folyt. köv.)

Vizállás.

	okt. 18.		okt. 19.	
	Méter.	0 felett 6 alatt	Méter	0 felett 6 alatt
M.-Sziget . . .	0.50	—	0.62	—
Szatmár . . .	0.10	—	0.10	—
Tokaj . . .	—	0.69	—	0.52
Szolnok . . .	—	0.80	—	0.80
Szeged . . .	—	1.91	—	0.88
T.-Becse . . .	—	0.92	—	0.92
Csongrád . . .	—	1.25	—	1.22
Gyoma . . .	0.30	—	0.29	—
Námény . . .	—	0.02	—	0.20
Arad . . .	—	1.28	—	1.28

Kislottó.

— okt. 19.

Szeben	29,	49,	4,	12,	81.
Prága	89,	24,	68,	47,	26.
Lemberg	35,	4,	47,	66,	34.

Szerkesztői üzenet.

B. O. Szeged. A történet szép és meghatározó, de terünk ez idő szerint annyira igénybe van véve, hogy nem szoríthatunk számára helyet.

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BABA SÁNDOR.

Nyilttér.

← Egy →

gyakorlott magyar-német

levelező

ki a könyvelésben is jártas,

alkalmazást nyerhet.

Írásbeli ajánlatok „Szeged” cím alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 780-2-1

Ma csütörtökön, október hó 20-án

a „Prófeta”

diszes éttermében

Erdélyi Náczi zenekara

Rácz Gyula

kitűnő primás vezetése alatt játszik.

Tisztelettel

Ketter Károly.

IDEI TERMÉSŰ

kitűnő élvezeti **theák**, legfinomabb **ananás**, **Jamaika** és **háztartási rum**, **cognac** és **sashegyi vörösbor**.

VAJDA IMRE és TÁRSA

733-15-5

gyógyáru raktárában

SZEGEDEN.

Bámulatos hatással bír.

Törvényesen védik.

CZERNY „TANNINGENE”

a legjobb ólom nélküli, ártalmatlan és rögtönható

hajfestőszer

haj és szakáll, ugymint szemöldök festésre, melyvel a legegyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes, barna vagy fekete természetes színt visszanyeri, melyvel az őszülés előtt; a szint szappannal mosás és gőzfürdő sem változtatja. **Ára 2 ft 50 kr.**

Czerny eredeti

keleti „rózsateje”

(Original Orientalische Rosenmilch)

bőrnek igen finom, vakító fehérségű és oly

fiatal, friss színt kölcsönöz,

mely más szer által el nem érhető, kitűnő még májfolt, ezeplő, bőrpattanás nem szép arczszín és napsütés ellen, eltávolítja a bőrnek tisztálanságát, minden sárga és barna arczszínt és egyidejűleg alkalmas minden testrésze, föltétlenül ártalmatlan. **Ára 1 ft. Balzsamszappan hozzá 30 kr.**

CZERNY J. ANTAL,

Bécs, I., Wallfisch gasse 5. sz., a cs. kir. udvari opera közelében.

Vidéki megrendelések pontosan és utánvét mellett eszközöltetnek.

Raktár Szegeden:

Barcsay Károly

gyógyszerész urnál.

Aradon: Éllás Armin illatszerez urnál, Temesvárott: Stefan J. Barcsay Apothek zu Mariahilf (Fabrik). Lugos Vértessasgyógyiszertára.

Raktár Budapesten:

Török József gyógyszerháza

király-utca 12. sz.

Csak akkor valódi, ha Czerny J. Antal nevével van ellátva. Sziveskedjék e hirdetést esetleges szükségletének fedezése végett kivágni, miután ritkán jelenik meg. 208-10-5

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

MÁJOLAJ

Maager Vilmostól

Bécsben.

Az alsó orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3., valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházában.

SZEGEDEN kapható: Keresztes Sándor és Bokor A. urak gyógyszerházában, valamint ifju Aigner József, Tóth Péter, Vajda Imre és Társa, Beregi Lajos kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar

monarchia részére:

MAAGER VILMOS

Bécs,

777-18-1

III/3. Heumarkt 3.

Legolcsóbb butor-forrás Szegeden.

A „Szegedi butor-raktár szövetkezet“

BUTOR-RAKTÁRA

Széchenyi-tér, özv. Balogh Jánosné-féle ház.

Nagy választékban s legjutányosabb árban kaphatók ugy teljes szoba berendezések, valamint bármilyenü egyes butorok. Ugyazint zongorák a legfinomabb kivitelben, valamint czimbalmok kaphatók.

Megrendelések is elfogadtatnak s kívánatra a legrövidebb idő alatt tervrajzok és költségvetések készítettnek.

774-3-1

Egyedül magyar iparczikk k.

Magyar királyi államvasutak.

22,641/I. sz.

Üzletvezetőség Kolozsvártt.

Pályázati hirdetmény.

(Égő, kenő és tisztogatási anyagok, valamint rézgálicz szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége, vonalai részére 1893. évben szükséges és alábbi kimutatásban részletesen felsorolt anyagok szállítása iránt, nyilvános pályázatot hirdet.

A szükséges anyag		Egysége	Egy évben szükséges mennyiség
lajstrom osztály tétel száma	Megnevezése		
IV.	4.	Csepü	100 kg. 200
"	8.	Fagygyu	" 15
"	11.	Szurok fákyla	db. 3000
"	23.	Jutefonal	100 kg. 150
"	38.	Kőolaj	" 850
"	54.	Kétszer finomított vulkan kenőolaj, mozdonyok részére	" 250
"	56.	Mozdony tisztítóolaj	" 30
"	57.	I. minőségü hengerkenőolaj mozdonyok részére	" 320
"	58.	Lepárolt ásvány kenőolaj kocsik számára	" 320
"	60.	Lepárolatlan ásvány (vulkan-)olaj	" 290
XIII.	44.	Tisztított kender	" 25
"	164.	Rézgálicz	" 60

Előnyös ajánlatok beérkezése esetén, a kőolaj szállításán kívül, mely csak 1893. évre biztosítottatik, a szállítás az 1894. és 1895. évre is ki fog terjesztetni, miért is az ajánlattevők az általunk kiadott ajánlati mintán ezen évekre nézve is az egységi árt kitehetik.

A szállítás a magy. kir. államvasutaknál jelenleg érvényben levő 129,331/991. szám alatt kiadott általános, valamint 33,752/874., 39,986/92., 10,322/92., 94,688/92. és 96,212/92. szám alatt kiadott különleges szállítási feltételek, ugy a jelen kiírás alkalmával 22.641. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközözendő.

A fent említett szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak összes üzletvezetőségeinél megtekinthetők, vagy pedig az igazgatósági gazdasági hivatalnál, a vételár lefizetése vagy beküldése mellett 25 illetőleg 15-15 krajczáron megszereshetők.

Mindegyik ajánlattevőtől feltételeztetik, hogy ezen szállítási feltételeket teljes terjedelmükben jól ismeri és elfogadja.

Minden ajánlattevő tartozik a fentemlített szállítási feltételekben említett mintákat ajánlatával egyidejűleg az üzletvezetőséghez bérmentve beküldeni.

Tudomásul adatik, hogy csak a különleges szállítási feltételeknek tökéletesen megfelelő és csak belföldi gyárakban előállított olajok és anyagok fognak biztosítani és átvétetni.

Az ajánlati mintán a gyártási hely kitüntetendő. Az egységi ár tiszta súlyra és pedig az ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő. Ajánlati minták és a 22.641. sz. pályázati feltételek az alóli

(Utányomat nem díjaztatik.)

üzletvezetőségénél és az összes magyarországi ipar- és kereskedelmi kamaráknál kaphatók.

Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok következő külczimmel: „Ajánlat kenő, égő, tisztogató anyagokra, 22,641/92. számhoz 1892. évi október hó 25-iki déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályfőnökéhez benyújtandók, vagy posta útján oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1892. évi október hó 24-ik déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő

Miután az egyes mintákkal minőségi próbák eszközözendők, mind egyik ajánlattevő ajánlatával, az e felett hozandó határozati kötelezettségben marad.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közt tekintet nélkül az ajánlat feltételeire, szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy ajánlók az ily részbeni szállítást is elfogadni köteleztetnek, hacsak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték és végre, hogy a czél elérésére másféle intézkedéseket is tessen.

Kolozsvár, 1892. szeptember hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

44,481/92.sz.

budapest-dunabalti üzletvezetősége

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest dunabalti üzletvezetősége a vonalai részére 1893. évben szükségelt 22,600 drb. II. rangú tölgy, telített vagy telítetlen bükkfalpa szállítására mely mennyiségből 15 százalék ütközési talpa szállítandó, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A talpák 1893. évi febr. 1-től, szeptember hó 30-ig egyenlő havi részletekben szállítandók be.

A részletes pályázati feltételek szerint szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1892. évi november hó 15-én déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség általános osztályának vezetőjénél (Teréz.körút 62. sz. I. 5. ajtó) a részletes pályázati feltételek értelmében leteendő bánatpénz pedig 1892. évi november hó 14-én déli 12 óráig az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránaál teendő le.

A részletes pályázati és szállítási feltételek az üzletvezetőségénél betekinthetők. A részletes pályázati feltételek a budapest-dunabalti üzletvezetőségtől díjmentesen a szállítási feltételek készpénz lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtároltól (Andrássy-ut 73. szám) megszereshetők lévén, feltételeztetik, hogy ajánlattevő ezek teljes ismeretével bir. Budapest, 1892. október hó.

Az üzletvezetőség.

23,756/I.c. sz. 1892.

Debreceni üzletvezetőség

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetősége részére az 1893. évben esetleg további két éven át saját vonalai részére szükséges csepü, fagygyu, jutefonal, kőolaj, kétszer finomított vulkan kenőolaj, tisztított ásványolaj, ásvány hengerkenőolaj, lepárolt ásvány kenőolaj, nyers vulkan kenőolaj, tisztított kender és rézgálicz szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. é. október hó 29-én déli 12 óráig benyújtandók, a bánatpénz pedig f. évi október hó 28-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségek valamennyi üzletvezetőségénél megtekinthetők, illetve megtudhatók.

Ezen feltételek a debreceni üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltatnak, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségénél, ezek azonban csak a megállapított árak lefizetése mellett szereshetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtároltól (Budapest Andrássy-ut 73/75. sz.)

Az általános feltételek ára 25 kr., a különleges feltételek példányonként 15 kr.

Debrecen, 1892. szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.